

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 45 (3)

Izdan 1. Marla 1930.

PATENTNI SPIS BR. 6865

Johann Gutermuth, Budimpešta, Ugarska.

Sprava za zaštitu čokola od mraza.

Prijava od 13. aprila 1929.

Važi od 1. septembra 1929.

Do sada je bila jedino poznata zaštitna protiv prolećnih mrazova dimljenja, ali ono je bilo i teško izvodljivo i skupo i skopčano sa opasnošću od požara, pa su se pored svega toga, ipak delimično smrzjavali izdanci.

Pronalazak se sastoji u praktičnom iskorišćavanju pojave, da kod prolećnih mrazova nikad ne smrznu čokoli odn. loza u blizini granatog drveta, pod pretpostavkom da hladnoća ne padne ispod 4—5° C. Ova činjenica, koja se daje objasniti na osnovu iskustva time, što kod hladnog tihog vremena vazduh pada usled veće težine i što granato drveće gura na stranu padajući hladni vazduh. Dakle ispod granatog drveta nalazeći se čokoli ostaju zaštićeni i njih obuhvata na više strujeći vazduh zagrejan toplotom tla.

Nezavisno od niske temperature šteta od mraza ne nastupa kada je vazduh u kretanju. Dakle, kada se ostvari strujanje vazduha oko čokota, biće sa sigurnošću izbegnuta šteta od mraza.

Taj se cilj postiže sa sigurnošću u smislu pronalaska, kada se svaki čokot obavije vazдушnim dimnjakom. Taj vazdušni dimnjak može se napraviti od materijala, koji rđavo sprovodi toplotu n. pr. od hartije, hartije od novina. Vazdušni dimnjak se sastoji od zaštitne kape oblika zarubljene kupe sa celishodnim sužavanjem na više, dole i gore otvorene i ona (kapa) vodi na više oko čokota zagrejeni vazduh toplotom tla.

Na priloženom je nacrtu primera radi prestavljen jedan način izvođenja zaštitne kape i sprave, koja služi za spravljanje iste.

Sl. 1 prestavlja kapu na čokotu u perspektivi.

S. 2 pokazuje zaštitu čokota sa slobodnim izdancima pomoću dve kape.

Sl. 3 prikazuje kupastu kalup za spravljanje kapa raznih veličina.

Sl. 4 je sprava za lepljenje prestavljena u perspektivi i većoj srazmeri.

Kapa se sastoji od pravougaonog četvrtastoga komada hartije, koji se savija u vidu zarubljene kupe. Vrh 1 zalepi se na vrh 4 lista hartije. Vrhovi 2 i 3 ne poklapaju se potpuno, te između njih nastaje otvor 5 za upuštanje vazduha. Gotova se kapa namiče na kolac 9, koji drži čokot. Vrhovi 2 i 3 previju se na polje i na njih se stavlja nešto peska ili zemlje ili kamena. Upusni otvor 5 stavlju se obično suprotno okrenut stalnom pravcu vetra.

Vazdušni dimnjak obuhvata oko čokota izvesan vazdušni prostor. Sa tla zračeca toplota greje vazduh u unutrašnjosti vazdušnog dimnjaka, koji stoji neposredno u dodiru sa tlom. Topliji vazduh, čija je specifična težina manja, penje se kroz dimnjak za vazduh na više i odilazi kroz gornji otvor tako, da nastaje stalno strujanje vazduha u unutrašnjosti vazdušnog dimnjaka. Na otvor 5 ozdo dospeva spoljašnji vazduh u vazdušni dimnjak i uzima učešća na strujanju i odilazi kroz gornji otvor.

Prema sl. 2 zaštićen je gorni kraj slobodnog izdanka kapom nameštenom na vrhu kolca 9, koji drži čokot.

Na jednoj te istoj drvenoj kupi 6 ili limanoj kupi, mogu se praviti kape razne veličine. List hartije stavlja se na kupu 6 i vrhovi 1 i 4 lepe se jedan na drugi.

Za lepljenje upotrebljava se ram 7 snabdeven drškom 8 i nazubljena donja ivica 7a rama 7 zamače se u tečan lepak i stavlja se na vrh 4 hartije, na kome ostaje trak lepka u vidu četvorougona 10. Za lepljenje je potreban samo jedan jedini pokret. Ram 7 može biti i trouglast.

Kape od hartije mogu biti napravljene uz minimalne troškove. Mogu biti pljošto stisnute i ugurane jedna u drugu, te malo mesta zauzimaju za vreme čuvanja i mogu se više puta upotrebiti. Nameštanje istih zahteva malo vremena. Dva hektara istačkanog vinograda u pesku mogu da pokriju dva radenika od izlaska do zalaska sunca. Pošto se vreme opasnosti od mraza može unapred ustanoviti sa približnom tačnošću na osnovu meteoroloških izveštaja, to u svakom slučaju mogu biti obavешteni od kakve centrale vlasnici vinograda telegrafski ili radiom, kada treba da nameste vazdušne dimnjake odn. kada se mogu isti da uklone.

Kapa se može upotrebiti i za spasavanje već smrznutih čokota, kada se isti nakna-

dno pokriju i spreči se brzo zagrevanje istih pod uticajem sunčanih zrakova.

Kapa se može upotrebiti i za zaštitu bašenskog bilja n. pr. patlidžana, paprike, krastavaca, bostana i td.

Patentni zahtevi:

1. Sprava za zaštitu čokota od mraza naznačena vazdušnim dimnjakom, koji obuhvata čokot i napravljen je od rdavog toplonoše n. pr. od hartije.

2. Sprava po 1. zahtevu, naznačena time, što je vazdušni dimnjak načinjen kao zarubljena kupa gore i dole otvorena u vidu kape od hartije.

3. Sprava po 1. i 2. zahtevu, naznačena time, što je kapa od hartije slepljena od pravougaonog četvrtastog lista hartije, čiji su gornji krajevi nalepljeni jedan na drugome.

4. Sprava po 3. zahtevu naznačena time, da oba donja kraja ne poklapaju jedan drugi, nego je između njih ostavljen otvor za upuštanje vazduha.

5. Sprava za spravljanje kape po zahtevima od 1 do 4, naznačena time, da se sastoji od kupastog kalupa (6).

6. Sprava za spravljanje kape po zahtevu od 1 do 4 naznačena četvrtastim ramom odn. trouglastim ramom (7) za lepljenje, koji je snabdeven drškom (8).

